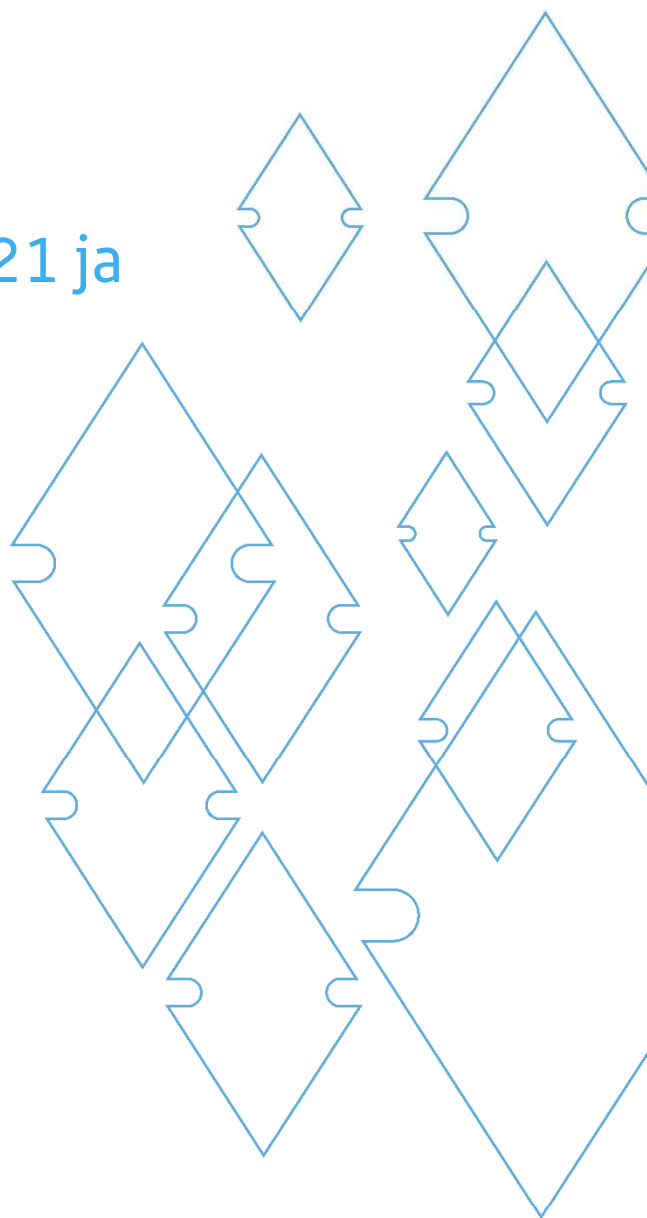

Tulossuunnitelma 2018 – 2021 ja
talousarvio 2018

Julkaisija:

Kymenlaakson Liitto

Karhulantie 36 B, PL 35, 48601 Kotka

etunimi.sukunimi@kymenlaakso.fi

virasto@kymenlaakso.fi

www.kymenlaakso.fi

Julkaisu:

Tulossuunnitelma 2018- 2021 ja talousarvio 2018

C:103 Kymenlaakson Liiton julkaisu

ISSN 1237-8259

ISBN 978-952-5987-72-0

ISBN 978-952-5987-73-7 (PDF)

Kotka 2017

Maakuntavaltuusto 4.12.2017

Sisällys

1	Toimintaympäristön muutokset ja liiton toiminnan avaintulokset ja tulostavoitteet vuodelle 2018	2
1.1	Itsenäinen Suomi 100 vuotta – talous kasvaa	2
1.2	Maakuntaudistus tekeillä	3
1.3	Euroopan unionin rakennerahastokausi 2014-2020 käynnissä.....	3
1.4	Maakuntakaavatyö luo pohjan elinkeinotoimintojen kestäväälle kehittämiselle	4
2	Maakunnan suunnittelujärjestelmä	6
3	Tulossuunnitelma, muutossuunnitelma 2018, ja sen tavoitteet.....	7
3.1	Johto ja edunvalvonta	7
3.2	Aluekehityksen edistäminen	7
3.3	Aluesuunnittelu	9
3.4	Hallinto ja talous.....	10
3.5	Kesäyliopisto.....	10
4	Talousarvio vuodelle 2018 ja sen perusteluosa	12
4.1	Käyttötalousosa	12
4.2	Yksityiskohtaiset perustelut kustannuspaikoittain.....	13
4.2.1	Luottamushenkilöhallinto.....	13
4.2.2	Virasto.....	14
4.2.3	Maakuntaudistus.....	15
4.2.4	Maakuntahallituksen hallinnoimat hankkeet ja projektit	15
4.2.5	Kesäyliopiston johtokunta / kesäyliopisto.....	15
4.3	Tuloslaskelmaosan vertailu	15
4.4	Investointiosa ja rahoitusosa.....	17
4.5	Jäsenmaksusuudet vuodelle 2018.....	18

1 Toimintaympäristön muutokset ja liiton toiminnan avaintulokset ja tulostavoitteet vuodelle 2018

1.1 Itsenäinen Suomi 100 vuotta – talous kasvaa

Suomen kansantalous on nousussa: vuonna 2017 Suomen taloudessa ja myös Kymenlaakson aluetaloudessa oli hienoista kasvua – vienti alkoi jälleen vetää. Hamina-Kotkan satama ja maakunnan metsäteollisuus ovat plussan puolella.

Teollisuuden vuosia kestäneen rakennemuutoksen vaikutukset ja viennin vaikeudet näkyvät aluetaloudessa sekä kuntien verokertymässä. Työttömyyden väheneminen on uuden nousukauden myötä jatkunut, mutta työttömyys on yhä liian korkealla tasolla. Maakunnan talouden alamäki on kuitenkin tahtunut ja mm. metsäteollisuus on käynnistänyt taas investointeja. Kun yhteenlasketaan pelkästään UPM:n, Stora Enson ja Kotkamills Oy:n menossa olevat investoinnit, päästään yli 300 miljoonaan euroon. Samoin Google laajentaa jatkuvasti Haminan palvelinkeskustaan.

Metsäteollisuuden investoinneilla pystytään tuotteisiin myös saamaan taloudellista lisäarvoa; kilohintaa ylöspäin, mikä sitten näkyy myös viennin arvon kasvuna. Teollisuuden ja myös Hamina-Kotkan sataman kilpailukyvyyn kannalta on ensiarvoisen tärkeää poistaa meriliikenteen väylämaksut, joita muualla ei ole. Väylämaksut ovat jo 10 vuoden ajan olleet edunvalvontalistan kärkeä.

Maakunnassa on myös törmätty, korkeahkosta työttömyydestä huolimatta, työvoiman kysynnän ja tarjonnan epätasapainoon mm. Googlen tapauksessa. Tähän ongelmaan pitää nopeasti tarttua parantamalla kaikilla koulutuksen asteilla koulutuksen tasoa ja kohdentuvuutta työelämän tarpeisiin. Myös vuokra-asuntojen saatavuutta on edelleen lisättävä.

Tilojen kysynnän kasvaessa Hamina-Kotkan satama-alueella ja Kouvolan logistiikkakeskuksessa yritykset tekevät koko ajan laajennusinvestointeja.

Luontomatkailulle uusia mahdollisuuksia tarjoavat puolustusvoimilta vapautuneet saaret, Rankki ja Kirkonmaa, joihin matkailu käynnistyi vuonna 2015. Kalaportaiden rakentaminen Korkeakoskelle vaikuttaa merkittävästi kalastusmatkailun kehittämiseen. Nyt on mahdollisuus lohen ja muiden vaelluskalojen nousuun Kymijokea myöten aina Ankkapurhaan asti. Myös litin moottoriradan ja sen yhteyteen tulevan raskaan kaluston ajokoulutuskeskuksen rakentaminen etenee. Pitkään suunnitellun Heinolan ja Kouvolan välisen vesiyhteyden rakentamiseen on nyt hyvät mahdollisuudet, kun valtion talousarviossa on hankkeelle varattu rahoitusta. Alueen kunnat ovat varmistaneet rahoituksensa.

E 18-moottoritie on 2018 kokonaan valmistumassa myös viimeiseltä osuudeltaan eli Hamina-Vaalimaa -väliltä. Tiellä on mullistavat vaikutukset paitsi Etelä-Kymenlaaksoon myös Pohjois-Kymenlaaksoon ja Etelä-Karjalaan saakka. Positiiviset vaikutukset seuraavat isoja liikennehankkeita muutamana vuoden viiveellä. Tie on jo nyt tuonut uusia mahdollisuuksia liiketoiminnalle, logistiikan lisäksi mm. matkailuun ja kauppaan. VT 15:llä toteutettavat parannuskohteet ovat ensiarvoisen tärkeitä. Vt 15:n liikenne on kasvamassa entisestään. Erittäin keskeinen asia logistiikkamaakunnalle on, että valtio vaikeasta taloustilanteesta huolimatta sitoutuu EU:n päättämän TEN-T-ydinverkon väylien rahoittamiseen.

Erityisesti Kymenlaakson sisäinen Vt 15 Kouvola – Kotka – Mussalo -välillä on maakunnan keskeisimpiä kärkihankkeita. Kouvola-Kotka -välin kustannusarvio on noin 100 miljoonaa euroa, josta eteläosan osahankkeen osuus on noin 26 miljoonaa euroa. Yhteysvälin parantaminen on jo 2017 alkanut Keltakankaan liittymästä, ja valtatie parantamista joustavaksi ja liikenneturvalliseksi keskikaistatieksi on jatkettava osuus kerrallaan. Nousukauden myötä satamiin lisääntyneen raskaan liikenteen kuljetusten lisäksi myös maakunnan sote-ratkaisu, keskussairaalan investoinnit Kotkaan, vaatii joustavaa yhteyttä Kouvolan ja Kotkan välille.

Venäjän uusiessa rataverkkoaan ratayhteys Imatralta Hamina-Kotkan satamaan on saatava kuntoon radan kapasiteettiongelmiensa takia. Helsinki-Kouvola-Pietari-junayhteyden matkustajaliikenne kasvoi 2010-luvun alussa erittäin nopeasti, mutta kasvu on pysähtynyt ja kääntynyt laskuun Ukrainan kriisin ja sen seurannaisvaikutusten takia. Ratayhteys Kouvola-Tampereen suuntaan paraneekin Riihimäen rataoikaisun toteuduttua.

Venäjä on aina tärkeä Suomen kehityksen kannalta nykyisistä vaikeuksista huolimatta. Uusi rautatieyhteys Kouvola-Kiinaan Kazakstanin ja Venäjän kautta avautui marraskuussa ja se avaa logistiikan kehittämiseksi uusia mahdollisuuksia. Raja, rata ja meri Kymenlaakson logistiikan vahvuksina ovat jatkossakin maakunnan valtteja. Kymenlaakson kehittämistyössä korostuu ekotehokkuus ja strategisissa valinnoissa nousevat esiin mm. biotalous, kiertotalous, kestävä liikkuminen ja laadukas ja puhdas asuin ympäristö. Ekotehokkuus liittyy toisiinsa pyrkimyksen taloudelliseen hyvinvointiin ja hyvään ympäristön laatuun. Energian ja luonnonvarojen säästävämpi ja kestävämpi käyttö tarjoaa kymenlaaksolaisille osajille myös merkittäviä kansainvälisiä liiketoimintamahdollisuuksia. Samalla vastataan ilmastonmuutoksen haasteisiin.

1.2 Maakuntaudistus tekeillä

Maakuntaudistus ja siihen liittyvä sote-uudistus ovat Suomen hallintohistoriassa poikkeuksellisen suuria ja laajakantoisia uudistuksia. Uusien maakuntien on tarkoitus aloittaa toimintansa 1.1.2020 alkaen. Tätä ajankohtaa edeltävä suuri muutos on valtakunnallisesti vaiheistettu prosessi. Valtion taholta maakunnan liitot tarvitsevat lisäresursseja esivalmisteluun. Esivalmisteluvaihe jatkuu ainakin kesäkuuhun 2018 saakka.

Kymenlaakson liitto otti 15.8.2016 Suomen muiden maakunnan liittojen tapaan maakuntaudistuksen koordinoinnin vastuulleen. Johtoryhmän yhteydessä työskentelee muutoksen projektijohtaja, ja myös sihteeristön koordinaatio on Kymenlaakson liitossa. Lisäksi esivalmistelua varten on syksyllä 2017 palkattu sote- ja maakuntaudistukseen kuusi projektipäällikköä. Esivalmistelu jatkuu resurssien sallimissa puitteissa 2018. Maakuntaudistuksen esivalmisteluvaihe kestää vielä ainakin kesään 2018 saakka. Sen jälkeen uudessa maakunnassa on tarkoitus toimia toimivaltainen väliaikaishallinto, joka koostuu maakunnan liiton, kuntien ja eri viranomaisten edustajista.

Maakuntavaalit järjestettäneen lokakuussa 2018. Aikataulut voi vielä muuttua. Vaaleihin valmistaudutaan vuoden 2018 aikana.

1.3 Euroopan unionin rakennerahastokausi 2014-2020 käynnissä

Kymenlaaksossa on pitkäjänteisesti valmisteltu uuden elinkeinorakenteen luomista. Suuria työpaikkojen kertamennyksiä on vaikea korvata nopeasti. Valtuuston vuonna 2014 hyväksymän maakuntaohjelman, Kymenlaakso-ohjelman, sekä valmisteilla olevan uuden maakuntaohjelman

2018-2021 mukaan maakunnassa jatketaan omiin vahvuuksiin panostamista. Tulevaisuuden alat kuten uusiutuvan energian tuontantoteknologia, biopohjaiset uudet tuotteet, digitaaliset sisällöt ja pelimaailma ovat jo synnyttäneet korvaavia työpaikkoja metsäteollisuudesta menetettyjen tilalle. Nämä linjaukset tietenkin ovat pohjana myös rakennerahasto-ohjelmien toteutumisessa.

EU:n rakennerahasto-ohjelmien (EAKR ja ESR) toimeenpano on hyvässä vauhdissa. Kaakkois-Suomi-Venäjä CBC -ohjelma on hyväksytty Euroopan komissiossa joulukuussa 2015 ja ensimmäiset hakukierrokset on järjestetty ehdollisina. Rahoitussopimuksessa on edelleen epäselvyyttä EU-komission ja Venäjän federaation välillä lisäksi rahoitussopimus tulee vielä ratifioida Venäjän duumassa. Interreg-ohjelmien toimeenpano on sen sijaan edennyt hyvin. Kymenlaakso on mukana kaikissa näissä ohjelmissa. Kymenlaakson toimijat ovat olleet rahoituksen hakijoina aktiivisia, mutta parantamisen varaakin on.

Alueelliset kehittämisvarat on ohjattava vaikuttavampiin kohteisiin. Yhteistyön tiivistäminen maakunnan sisällä ja muiden maakuntien kanssa ei ole aina helppoa ja intressit monissa asioissa ovat erisuuntaisia, mutta paluuta yksin toimimiseen ei ole. Maakunnan toimijoiden on entistä tarmokkaammin suuntauduttava kansainväliseen yhteistyöhön ja hyödyntämään mm. EU:n laajuisia rahoitusmahdollisuuksia.

1.4 Maakuntakaavatyö luo pohjan elinkeinotoimintojen kestäväälle kehittämiselle

Maakuntakaavoitus on Kymenlaaksossa sidottu tiukasti elinkeinon kehittämiseen. Keskeinen haaste on tehdä entistä tiiviimmin maankäytön suunnittelua ylimaakunnallisesti ja ulottaa yhteistyötä sekä Venäjälle ja Viroon EU:n Itämeripolitiikan hengen mukaisesti.

Maakuntaohjelmaan liittyen on arvioitu aluerakenteen pidemmän aikavälin vaihtoehtoja ja niissä erityisesti E 18-kehityskäytävän ja Salpausselkä-kehityskäytävän vaikutuksia rakenteeseen. On syytä myös edelleen syventää ja tarkentaa maakuntakaavan aluerakenteen ja kaavavarausten ajantasaisuutta sekä laajentaa yhteistyöprosessia etenkin elinkeinoelämän suuntaan.

Uuden kokonaismaakuntakaavan (Kymenlaakson maakuntakaava 2040) laadintatyö on aloitettu 2016. Maakuntakaava tulee olemaan entistä strategisempi ja selkeämpi kokonaisuus, joka on myös digitaalisesti monipuolisesti hyödynnettävissä.

Maankäyttö- ja rakennuslain muutoksen myötä Ympäristöministeriö luopuu tulevaisuudessa maakuntakaavojen vahvistamisesta. Uuden lain tavoitteena on korostaa maakunnan liittojen itsehallinnollista roolia maankäytön suunnittelussa sekä lyhentää kaavoituksen päätös- ja muutoksenhakuprosessia. Lisäksi halutaan selkiyttää kaavan laatimiseen liittyvää toimivallanjakoa valtion ja maakuntien välillä.

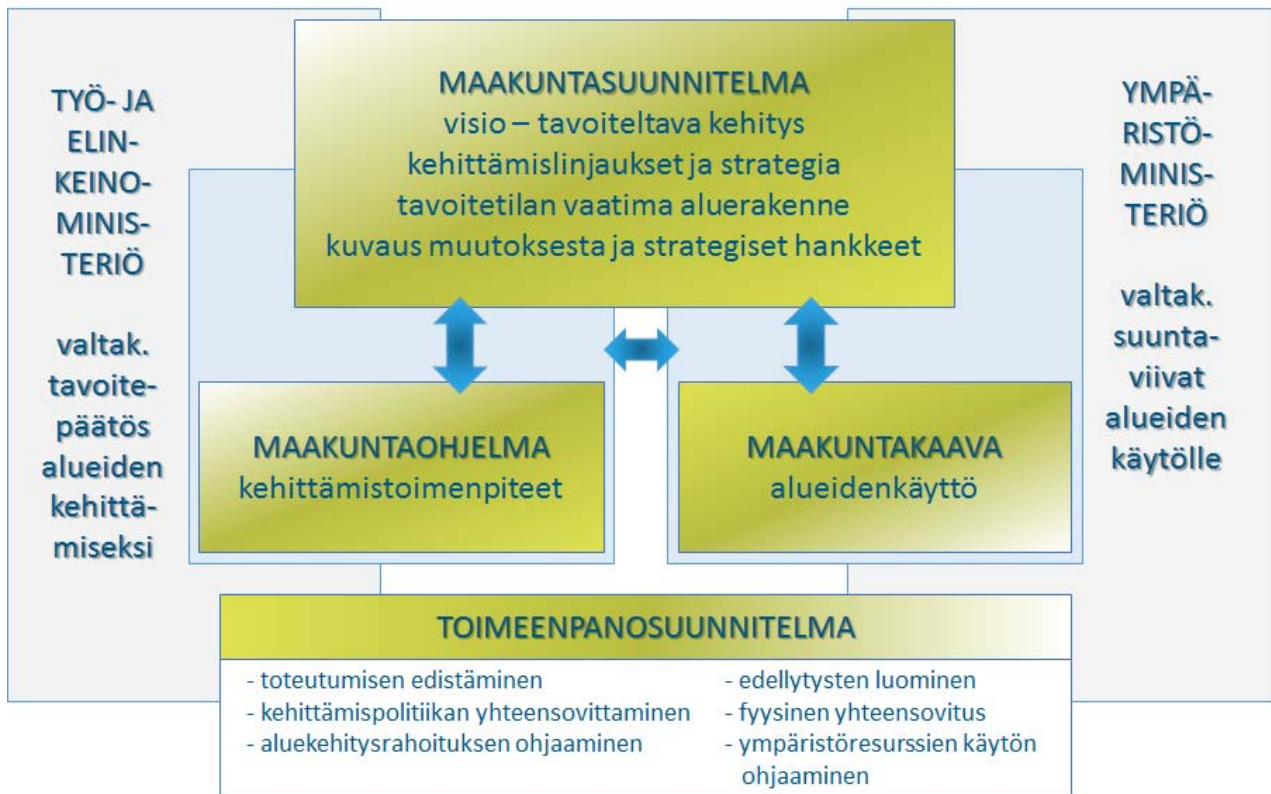
Lakimuutoksen myötä myös viranomaisneuvottelun ajankohta muuttuu. Liiton tulee neuvotella viranomaisten kanssa ennen kuin kaavaehdotus menee julkisesti nähtäville. Lainsäädännön muutoksen takia tulee jatkossa panostaa vuoropuhelun järjestämiseen erityisesti kaavoituksen alkuvaiheissa. Kymenlaakson maakuntakaava 2040 -laadintatyössä panostetaan em. syyistä entistä enemmän sidosryhmäyhteistyöhön ja viestintään kaavan luonnosvaiheessa.

Maakunnan liitoille on annettu viime vuosina uusia vetovastuita mm. ennakoinnissa, liikennejärjestelmätyössä ja luonnonvarojen suunnittelussa. Uutena lakisäätöisenä tehtävänä on tullut vuonna 2016 mukaan myös merialuesuunnittelu. Em. aihekokonaisuuksiin liittyen on laadittu

viipymättä selvityksiä, raportteja ja strategioita. Strategioiden ja selvitysten valmistelu on kytketty järjestelmällisesti ja joustavasti maakuntakaavoitustyöhön. Tarkoitus on reagoida myös tulevaisuudessa ajoissa ajankohtaisiin haasteisiin ja toimintaympäristön muutoksiin sekä edistää mahdollisimman tehokkaasti aluesuunnittelun ja aluekehitystyön välistä vuoropuhelua.

Hallintouudistustyö tuo uusia haasteita ja mahdollisuuksia maakuntakaavoitukselle. Kaavoituksen kannalta keskeisiä viranomaisvastuita, kuten ympäristö- ja liikennekysymyksiin liittyvät tehtävät, organisoidaan maakunnassa uudelleen. Muutosprosessin aikana panostetaan yhteistyöhön keskeisten sidosryhmien kanssa. Tavoite on tunnistaa organisaatiouudistukseen liittyviä kehittämismahdollisuuksia ja hyödyntää synergiaetuja.

2 Maakunnan suunnittelujärjestelmä

Valtuustokausittain laaditaan maakuntasuunnitelma ja maakuntaohjelma. Maakuntaohjelman toimeenpanosuunnitelma valmistellaan kahden vuoden välein. Suunnittelujärjestelmää toteutetaan aluekehityslain (7/2014) ja maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) mukaisesti.

Maankäyttö- ja rakennuslain 4. luvun mukaan maakunnan suunnitteluun kuuluvassa maakuntasuunnitelmassa osoitetaan maakunnan tavoiteltu kehitys, johon maakuntakaava perustuu. Maakuntasuunnitelmasta vastaa maakunnan liitto. Aluekehityslain 32 §:ssä todetaan, että maakuntaohjelma perustuu maakuntasuunnitelmaan. Suunnitelma on siis pohjana sekä maakuntakaavoitukselle että maakuntaohjelmalle.

Syksyllä 2017 valmistuva uusi maakuntaohjelma sisältää maakuntasuunnitelman 2040 sekä maakuntaohjelman 2018-2021.

3 Tulossuunnitelma, muutossuunnitelma 2018, ja sen tavoitteet

3.1 Johto ja edunvalvonta

Avaintulokset 2018-2021

1. Kymenlaakson edunvalvonta erityisesti maakuntauudistuksessa
2. Kymenlaakson tunnettavuuden parantaminen valtakunnallisesti ja kansainvälisesti
3. Verkottumisen vahvistaminen ja yhteistyön tiivistäminen erityisesti kuntien, avainyritysten, valtion alue- ja keskushallinnon sekä Etelä-Suomen alueen kanssa.
4. Kansainvälisten yhteyksien vahvistaminen

Tulostavoitteet 2018

1. Maakuntauudistuksen onnistuminen Kymenlaakson liiton koordinoimana
2. Rakennerahastokauden ratkaisujen onnistuminen Kymenlaakson näkökulmasta.
3. Aktiivinen osallistuminen CPMR:n ja Helsinki- EU Officen työhön.
4. TEN-T korridorin kehittämisen ja kansallisen rahoituksen varmistaminen.

3.2 Aluekehityksen edistäminen

Avaintulokset 2018-2020

1. Elinkeinorakenteen uudistaminen ja monipuolistaminen.
Rakennemuutosta on saatu käännettyä positiiviseksi muutosvoimavaraksi. Maakunnan elinkeinoelämän kilpailukykyä ja toiminnan perusedellytyksiä on parannettu elinkeinopoliittisin toimin. Keskeisenä välineenä tässä on Kymenlaakso-ohjelma 2018-2021 ja maakuntaohjelman toimeenpanosuunnitelma. Maakuntauudistuksen toimeenpano on käynnistynyt ja aluekehitys on sisäistetty uuden maakuntaorganisaation keskeiseksi tehtäväksi.
2. Elinvoimaisuuden ja vetovoimaisuuden vahvistuminen.
Kymenlaakso on käänntynyt kasvu-uralle yrityksiä ja ihmisiä houkuttelevana maakuntana aktiivisen elinkeinopoliittikan luomien uusien työtilaisuuksien ja vetovoimaisuutta parantavien hankkeiden ansiosta. Asukkaita houkuttelevat lisäksi maakunnan sijainti, monipuolinen ympäristö, hyvä palvelutaso ja mahdollisuudet laadukkaaseen asumiseen
3. Rakennerahastovarojen täysimääräinen hyödyntäminen.
Kymenlaakson käytettävissä olevat rakennerahastovarot on hyödynnetty täysimääräisesti rakennerahastokauden päättyessä. Rakennerahastokaudella 2014-2020 Kymenlaakso on edelleen tehokas rahoituksen hyödyntäjä, kun huomioidaan syntyneet uudet työpaikat ja yritykset

suhteessa käytettävissä olevaan rahoitukseen. Tämän on mahdollistanut Kymenlaakson toimijoiden erinomainen yhteistyö ja laadukas hanketoiminta.

4. Kansainvälisen yhteistyön kehittäminen.

Kymenlaaksolle on luotu monipuoliset kansainväliset suhteet eri markkina-alueille hyödyntäen maakunnan sijaintia EU:n ja Venäjän rajalla. Globaalissa taloudessa yhteistyökumppaneita on saatu eri markkina-alueilta. Venäjän kanssa tehtävää taloudellista, ympäristönsuojelullista ja kulttuuriyhteistyötä, sekä matkailun kehittämistä on jatkettu kansainvälisen politiikan haasteista huolimatta. E18- ja Salpausselän käytävien, nopean Allegro-junayhteyden ja kehittyvien laivayhteyksien ansiosta Kymenlaaksoon on sijoittunut uusia kansainvälisiä yrityksiä ja matkailijamäärät ovat kasvaneet. Keskeisiä EU-rahoitusvälineitä on hyödynnetty täysimääräisesti ja Kymenlaakson tarpeet on huomioitu myös EU:n rahoituskauden 2020-2027 linjauksissa.

Tulostavoitteet vuodelle 2018

1. Jatketaan maakuntauudistuksen valmistelua ja valmistaudutaan sen mukana tuleviin organisatorisiin muutoksiin mm. rakennerahastotoiminnassa. Käynnistetään maakuntaohjelman 2018-2021 toimeenpano ja päivitetään toimeenpanosuunnitelma 2019-2020. Tiivistetään edelleen yhteistyötä maakunnan eri toimijoiden kesken.
2. Rahoitetaan hankkeita, jotka tuottavat uusia innovaatioita, yrityksiä ja työpaikkoja sekä lisäävät osaamista. Kehitetään älykkään erikoistumisen leikkauspintojen yhteistyötä ja tunnistetaan keskeiset kumppanuudet. Edistetään kehittämissyhtiöiden ja korkeakoulutoimijoiden vuoropuhelua ja yhteistä hanketoimintaa.
3. Rahoitettavissa hankkeissa kiinnitetään erityistä huomiota maakuntaohjelmassa priorisoitujen painopisteiden ja hankekokonaisuuksien toteuttamiseen. Hankerahoituksen osalta tehdään tiivistä yhteistyötä Kaakkois-Suomen ja Hämeen ELY-keskuksen kanssa, jotta maakuntaohjelman painotukset tulevat riittävästi huomioiduksi myös ESR- ja maaseuturahaston hankepäätöksissä.
4. Edistetään Kymenlaakson kansainvälistymistä. Tuetaan kymenlaaksolaisten toimijoiden kansainvälisiä kehittämishankkeita sekä kansainvälisten rahoituslähteiden hyödyntämistä. Erityisesti painotetaan EU-komission suorilla rahoituslähteillä. Alueellisen yhteistyön ohjelmien viimeiset haut kaudella 2014-2020 hyödynnetään täysimääräisesti. Otetaan hyöty irti Venäjä-yhteistyön keskeisen työvälisestä, Kaakkois-Suomi-Venäjä CBC-ohjelmasta ja jatketaan aluetason hyvien yhteyksien ylläpitoa. Kehitetään yhteistyötä Itämeren alueella sekä avataan tarvittaessa yhteyksiä uusille markkina-alueille, kuten esim. Aasiaan, kymenlaaksolaisten toimijoiden tarpeista lähtien. Tehostetaan yhteydenpitoa ja edunvalvontaa EU:n toimielimiin, hyödyntäen Helsinki EU-toimiston palveluja, sekä osallistutaan aktiivisesti kansainvälisten verkostojen kuten CPMR:n työhön, jotta Kymenlaakson tarpeet saadaan jatkossakin hyvin huomioiduksi EU:n kehittämissuunnitelmissa mm. ohjelmakauden 2020-2027 osalta.

3.3 Aluesuunnittelu

Avaintulokset 2018-2021

1. Aluerakenne 2040
Väestö- ja aluerakenteessa tapahtuvien muutosten seuranta ja analysointi. Kehittyvien elinkeinojen, palvelujen, työpaikkojen ja asumisen aluerakenteellisten tarpeiden ennakointi ja strategisten tavoitteiden tunnistaminen. Aluerakenteen kestävä kehittäminen maakuntakaavan ja -suunnitelman sekä luonnonvara- ja ilmasto- ja energiastrategian mukaisesti.
2. Kymenlaakson maakuntakaavan 2040 laatiminen
Aluerakenteen ja toimintaympäristön muutoksiin vastaaminen maakuntakaavaratkaisuihin. Kokonaismaakuntakaavan laatiminen luomalla ajantasaisia edellytyksiä, korkeatasoiselle asumiselle ja palveluille, elinkeinojen kehittämiseksi, laadukkaalle ympäristölle ja hyvälle yhteyksille.
3. Toimiva liikennejärjestelmä
Jatkuvan liikennejärjestelmätyön kehittäminen koordinoimalla eri osapuolten toimintaa ja edunvalvontaa, konkretisoimalla yhteisiä strategisia linjauksia sekä seuraamalla toiminnan tuloksellisuutta. Liikennejärjestelmä rakentuu maakunnallisen strategiaprosessin yhteyteen ja kytkee siten myös maakunnan kaikki kunnat mukaan työhön.
4. Merialuesuunnittelu
Merialuesuunnittelutyön kehittäminen ja vakiinnuttaminen sekä merialuesuunnitelman laatiminen. Merialuesuunnittelun mahdollisuuksien hyödyntäminen aluesuunnittelussa ja aluekehitystyössä.

Tulostavoitteet vuodelle 2018

1. Voimassa olevien maakuntakaavojen toteutumisen edistäminen ja seuraaminen. Kokonaismaakuntakaavaluonnoksen valmistelu ja nähtäville asettaminen. Varautuminen mahdollisiin tausta- ja perusselvitysten täydennystarpeisiin. Maakuntakaavoitukseen liittyvien paikkatietosuunnittelun työkalujen soveltaminen ja viestinnän monipuolistaminen.
2. Suomenlahden merialuesuunnitelman laadintatyön käynnistäminen yhteistyössä Uudenmaan liiton kanssa maankäyttö- ja rakennuslain säännösten mukaisesti. Varautuminen mahdollisiin tausta- ja perusselvitysten laadintatarpeisiin. Osallistuminen kansallisen merialuesuunnittelun koordinaatioryhmän toimintaan.
3. Liikennejärjestelmätyön koordinointi, kehittäminen ja seuraaminen. Priorisoidaan ajankohtaisen tarpeiden mukaan erilaisia liikennejärjestelmän kehittämistoimia ja -hankkeita liikennestrategian tavoitteiden, linjausten ja kiireellisyysluokitusten ohjaamana. Koordinoidaan osapuolten toimintaa ja edistetään hankekokonaisuuksien ja hankkeiden toteutumista.
4. Aluesuunnittelun kansainvälisen toiminnan seurana erityisesti Itämeren alueen vaikutuspiirissä. Osallistuminen liikenne- ympäristö- sekä aluesuunnitteluun ja maankäyttöön liittyvään kansainväliseen hanke- ja kehittämistoimintaan (esim TEN-T yhteistyö, VASAB yhteistyö, Fennoskandian Green Belt -yhteistyö, Itämeriyhteistyö, merialuesuunnitteluyhteistyö.)

3.4 Hallinto ja talous

Avaintulokset 2018-2021

1. Maakuntauudistuksen toimeenpanon edistäminen
2. Viestinnässä onnistuminen.
3. Verkottumisen vahvistaminen ja yhteistyön tiivistäminen.

Tulostavoitteet vuodelle 2018

1. Maakuntauudistuksen toimeenpanon edistäminen pidentyneen esivalmisteluvaiheen ja väliaikaishallinnon aikana.
2. Hallinnon henkilöstön toimenpiteet tukevat monipuolisten verkostojen ylläpitoa.
3. Tiedonhallinnan sujuvuus.
4. Taloutta hoidetaan talousarvion mukaisesti.

3.5 Kesäyliopisto

Kesäyliopisto on asiakkaiden tarpeista lähtevä korkea-asteen koulutuspalveluja tuottava maakunnallinen aikuiskoulutus- ja kehittämisorganisaatio. Kesäyliopisto kuuluu koulutusta koskevan lainsäädännön piiriin ja sitä koskevat säädökset vapaasta sivistystyöstä. Kymenlaakson kesäyliopiston ydintehtävänä on avoimen korkeakouluopetuksen järjestäminen. Lisäksi kesäyliopisto järjestää työelämälähtöistä osaamisen kehittämiseen tähtäävää koulutusta, kuvataidekoulutusta ja kulttuuriseminaareja Kymenlaaksossa. Opetus on vapaan sivistystyön hengen mukaisesti avointa kaikille iästä ja pohjakoulutuksesta riippumatta.

Avaintulokset 2018-2021

1. Kesäyliopisto tuo monipuolista koulutustarjontaa Kymenlaaksoon tukeakseen elinikäistä oppimista ja väestön koulutustason nostoa
2. Kesäyliopiston koulutustoiminta palvelee ja edistää maakunnan kehittämistyötä yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa
3. Kehitetään uudenlaisia oppimisympäristöjä opintojen tueksi

Tulostavoitteet vuodelle 2018

1. Kehitetään kesäyliopistoa alueellisena ja maakunnallisena avoimena yliopistona, joka välittää yliopistojen ja korkeakoulujen palveluita asukkaiden ja elinkeinoelämän tarpeisiin.
2. Tehdään koulutussuunnitelmat avaintulosalueiden tavoitteiden mukaisesti eri toimintasektoreille, jotka ovat avoin yliopisto-opetus, työelämälähtöinen koulutus (hallinto ja työelämä, lakiala,

- opetus- ja kasvatusala, sosiaali- ja terveysala sekä taideala), alue- ja kulttuuripoliittiset seminaarit sekä muu koulutus.
3. Tuotetaan koulutusohjelmat yhteistyössä eri koulutusalojen asiantuntijoiden sekä korkeakoulujen kanssa.
  4. Vahvistetaan Repin-instituutin kuvataidekoulutuksen tunnettavuutta ainutlaatuisena klassisen kuvataiteen opetuksen tarjoajana. Kehitetään kuvataidekoulutusta ja syvennetään yhteistyötä eri tahojen kanssa.

4 Talousarvio vuodelle 2018 ja sen perusteluosa

Talousarvio laaditaan kuntalain, soveltuvin osin kirjanpitolain ja kirjanpitolautakunnan kuntajaoston antamien yleisohjeiden mukaisesti.

Kuntalain mukaan kuntayhtymän toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota. Siihen tehtävistä muutoksista päättää valtuusto sitovien tulostavoitteiden ja toimintakatteiden osalta. Talousarviossa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointiosa ja rahoitusosa. Taloussuunnitelmavuosina ei ole investointeja.

4.1 Käyttötalousosa

Kymenlaakson Liiton talousarvioasetelmassa tavoitteiden ja talouden toteutumisesta vastaava toimielin on maakuntahallitus. Kesäyliopiston johtokunta vastaa maakuntahallitukselle kesäyliopiston toiminnasta ja taloudesta.

Käyttötalousosassa maakuntavaltuusto hyväksyy sitovasti toimintakatteen seuraaville tehtäväalueille:

Maakuntahallitus:	Luottamushenkilöhallinto Virasto Maakuntaudistus Itsehallinoidut projektit Kesäyliopiston johtokunta / Kesäyliopisto
-------------------	--

Valtuustolle esitettävä talousarvion käyttötalousosa vuodelle 2018 on jäljempänä. Tuloslaskelmaosa sisältää myös taloussuunnitelmavuodet 2019 -2021. Toiminnalliset tavoitteet on esitetty edellä.

Valtuuston hyväksymän talousarvion mukaisesti maakuntahallitus hyväksyy käyttötaloussuunnitelman, jossa asetetaan kesäyliopiston johtokunnalle ja ao. johtaville viranhaltijoille sitovat toimintakatetavoitteet.

Tehtäväalueet sisältävät em. lisäksi kustannuspaikkoja seuraavasti:

Luottamushenkilöhallinto:	Luottamushenkilöhallinto EAKR/Tekninen tuki
Itsehallinoidut projektit:	Liikennejärjestelmätyn jatkuva toimintamalli
Kesäyliopisto:	Kesäyliopiston hallinto /johtokunta Kesäyliopiston toimistot / yleishallinto Kesäyliopiston / opetustoiminta Kesäyliopiston / kuvataidekoulutus

Käyttösuunnitelma vuodelle 2018

		TP 2016	TA 2017	TA 2018	Muutos-% TA2018-TA2017
Maakuntahallitus					
Luottamushenkilöhallinto	Toimintatuotot	90 000	97 900	117 100	19,6
	Toimintakulut	-80 481	-131 200	-117 100	-10,7
	Toimintakate	9 519	-33 300	0	
Virasto	Toimintatuotot	1 870 381	1 922 100	1 911 700	-0,5
	Toimintakulut	-1 778 585	-1 875 600	-1 857 200	-1,0
	Toimintakate	91 796	46 500	54 500	
Itsehallinoidut projektit	Toimintatuotot	40 789	46 000	6 000	-87,0
	Toimintakulut	-90 038	-220 000	-17 000	-92,3
	Toimintakate	-49 249	-174 000	-11 000	-93,7
Kesäyliopiston johtokunta / kesäyliopisto	Toimintatuotot	521 653	573 900	551 700	-3,9
	Toimintakulut	-510 861	-573 900	-551 700	-3,9
	Toimintakate	10 792	0	0	
Maakuntaudistus	Toimintatuotot	0		367 500	
	Toimintakulut	-99 818		-411 000	
	Toimintakate	-99 818		-43 500	

4.2 Yksityiskohtaiset perustelut kustannuspaikoittain

Yksityiskohtaiset perustelut eivät ole sitovia.

Kunnalliset virka- ja työehtosopimukset 2017 ovat voimassa 31.1.2018 asti. Lisäksi on voimassa virka- ja työehtosopimus lomanmääräytymisvuosien 2016-2017, 2017-2018 ja 2018-2019 lomarahasta. Sopimus merkitsee, että vuonna 2018 maksettava lomarahana on noin 70 % aikaisemmasta.

Tässä talousarviossa lomarahat on arvioitu sopimuksen mukaisina. Lomarahojen leikkaus 30 %:lla merkitsee vajaan 20 000 €:n kustannushuojennusta henkilöstökuluihin. Liiton henkilöstön sivukulut ovat noin 26 % palkkasummasta.

4.2.1 Luottamushenkilöhallinto

Toimintatuotot ovat 117 100 €. Kuntamaksuosuudet ovat 110 100 € ja tekninen tuki maakunnan yhteistyöryhmän ja sihteeristön kokouskuluihin on 7 000 €.

Toimintakulut 117 100 €, jossa on vähennystä vuoteen 2017 verrattuna -11 %. Vuoden 2017 suuremmat kulut johtuivat maakuntahallituksen opintomatka Brysseliin.

Kokouspalkkiot varataan maakuntavaltuuston 3 kokousta, maakuntahallituksen 12 kokousta, tarkastuslautakunnan 5 kokousta sekä maakunnan yhteistyöryhmän ja sihteeristön kokouksia varten. Luottamushenkilöiden ansionmenetysten korvaukset kirjataan tälle kustannuspaikalle.

Lakisääteisten tilintarkastuspalvelujen ja tarkastuslautakunnan sihteeripalvelujen ostoa varten varataan 5 000 €. Koulutuspalveluihin varataan 3 000 €. Matkustus- ja majoituspalveluihin varataan 35 000 €, joka sisältää luottamushenkilöiden matkat.

Toimintakate on 0. Luottamushenkilöhallinnon kulut katetaan kuntamaksuilla.

4.2.2 Virasto

Kymenlaakson Liiton operatiivinen toiminta koostuu aluesuunnittelun, aluekehityksen ja hallinnon vastuualueista, joiden tuotot ja kulut kirjataan tälle kustannuspaikalle.

Toimintatuotot ovat 1,9 m€. Toimintatuotot muodostuvat jäsenkuntien maksuosuuksista, joita tälle kustannuspaikalle kirjataan 1,89 m€.

Toimintakulut ovat 1,86 m€. Muutos% vuoteen 2016 verrattuna on - 1 %.

Henkilöstökulut ovat 1,2 milj. €, mikä on 29 100 € vähemmän kuin vuonna 2016 (-2 %). Viraston kustannuspaikalle varataan palkkamäärärahat 19 henkilölle siten, että muutosjohtajana toimivan aluekehitysjohtajan palkkakulusta osa on siirretty maakuntaudistuksen kustannuspaikalle. Henkilöstökulujen osuus viraston toimintakuluista on 66 %.

Asiantuntijapalveluihin varataan 80 000 €.

- Maakuntakaavaluonnoksen valmistelu (käännökset 7000 €, asiakirjojen graafinen suunnittelu 10 000 €, multimediodokumentoinnit 10 000 €, kaavaselvitykset ja vaikutusten arviointiselvitykset 30 000 €)
- Merialuesuunnittelu 11 000 €
- Projektit; PlanGof (ENI-ohjelma) 5 000 €
- Kansainväliset asiat noin 7 000 €

Yhteistyöprojekteihin varataan 80 000 €:

- Helsinki- EU Office 35 000 €
- Pohjoinen kasvuvyöhyke; Uudenmaan liitto (mm. Interreg European -ohjelmarahoitus) 15 000 €
- Merikokous 2 000 €
- alustavasti suunnitellut yhteistyöhankkeet 15 000 €
- Nopeat Itäradat, Inspire, TAK ym

Viraston kustannuspaikan toimintakate on + 54 500 €.

4.2.3 Maakuntaudistus

Maakuntaudistuksen pidentynyt esivalmisteluvaihe päättynee 05/2018.

Maakuntaudistuksen pidentyneen esivalmistelun kulut viiden kuukauden osalta ovat 411 000 €. Esivalmistelukulut sisältävät muutostoimiston henkilöstökulut, tilat ja laitteet.

Muutosjohtajana toimivan aluekehitysjohtajan viiden kuukauden henkilöstökustannukset on siirretty viraston kustannuspaikalta tälle kustannuspaikalle. Tällä rahoitetaan valtionavustuslain edellyttämä 10 %:n omarahoitusosuus esivalmistelukustannuksista.

Valtionrahoitusta arvioidaan saatavan 367 500 €.

Toimintakate on – 43 500 €.

06/2018 mahdollisesti käynnistyvää väliaikaishallintoa varten valmistellaan lainsäädännön hyväksymisen, valtiovarainministeriön ohjeistuksen ja esivalmistelussa muodostuvan maakunnan näkemyksen mukainen budjetti ja tarvittavat määräraha-asiat erikseen.

4.2.4 Maakuntahallituksen hallinnoimat hankkeet ja projektit

Liikennejärjestelmätyn jatkuva toimintamalli

Kymenlaakson Liitto koordinoi maakunnallista liikennejärjestelmätynä, jonka toimintatuotot ovat 6 000 € ja toimintakulut ovat – 17 000 €. Toimintakate on – 11 000 €.

4.2.5 Kesäyliopiston johtokunta / kesäyliopisto

Toimintatuottoja on budjetoitu 551 700 €, jossa on vähennystä vuoteen 2017 verrattuna 22 200 € (-4 %). Maksutuottojen arvioidaan vähenevän vuoden 2017 talousarvioon verrattuna 21 000 € (-9 %). Toimintakuluja on budjetoitu 551 700 €, jossa vähennystä vuoden 2017 talousarvioon verrattuna 22 200 € (-4 %).

Henkilöstökulut ovat 321 500 € (-1 %). Henkilöstökulut on arvioitu siten, että vakinaisia henkilöitä on neljä, joiden lisäksi palkataan opetus- ja muuta henkilöstöä tarpeen mukaan. Palvelujen ostoon varataan 161 100 € (-7 %).

4.3 Tuloslaskelmaosan vertailu

Toimintatuottojen määrä on 2 954 000 € (+12 %). Toimintatuotoista jäsenkuntien maksuosuudet ovat 2 199 200 € eli 74 %. Muut toimintatuotot muodostuvat kesäyliopiston opiskelijamaksuista 207 000 €, kesäyliopiston saamasta valtionavustuksesta 145 000 € sekä maakuntaudistuksen pidentyneen esivalmisteluvaiheen kuluihin saatavasta valtionrahoituksesta 367 500 €.

Jäsenkuntien maksuosuuksia esitetään nostettavaksi 2 %:lla, mikä merkitsee 43 100 €:n lisätuottoa. Kuntakohtainen maksuosuustaulukko (ennakko) on taloussuunnitelman lopussa. Maksuosuudet on laskettu perussopimuksen mukaisesti verovuoden 2016 kunnallisvero- ja yhteisöverokertymien perusteella (verohallinnon ennakkotieto 25.10.2017).

Toimintakulut ovat – 2 954 000 €. Vuoden 2017 talousarvioon verrattuna toimintakulut kasvavat 5,5 % eli 153 300 € johtuen maakuntauudistuksen pidentyneen esivalmisteluvaiheen aiheuttamista kuluista.

Henkilöstökulut ovat – 1 665 700 € (vähennys vuoteen 2017 verrattuna – 38 700 €; - 2 %). Viraston henkilöstömäärä vuoden 2018 lopussa on 19 toimihenkilöä. Kesäyliopiston henkilöstön määrä on neljä toimihenkilöä. Hanketoimintaan ei palkata yhtään henkilöä.

Palvelujen ostomäärärahat ovat 979 500 €. Kasvua vuoteen 2017 verrattuna on + 148 800 € johtuen maakuntauudistuksen muutostoimiston henkilöstökuluista, jotka ostetaan työnantajien kanssa tehtävien yhteistyösopimusten kautta.

Vuonna 2018 toimintakate- ja vuosikatearvio on 0.

Vuosien 2019-2021 taloussuunnitelma tehdään tuloslaskelman tasolla. Tuloslaskelma on laadittu seuraavasti:

- Kuntamaksutuotot nousevat 1 % vuosina 2019-2021.
- Väliaikaishallinto vastaa maakuntauudistuksen toteutuksesta.
- Palkkakulut eivät nouse.
- Suunnitelmavuosille ei arvioida uutta henkilöstöä eikä uusia projekteja.
- Mahdollisten eläkkeelle siirtymisten yhteydessä tai tehtävän vapautuessa muutoin arvioidaan erikseen vakanssin täyttämisen edellytykset.

Henkilöstö

	31.12.2016	TA 2017	TA 2018
Virasto	19	19	19,0
Projektit			
Kesäyliopisto	4	4,0	4,0
Projektit	-		
Yhteensä	23	23,0	23

Tuloslaskelmaosan vertailu

	2016 TP	2017 TA	2018 TA	Muutos% TA 2017- TA 2018	2019 TS	2020 TS	2021 TS
Toimintatuotot	2 522 822,92	2 639 900	2 954 000	11,9	2 568 000	2 683 000	2 726 000
Myyntituotot	2 143 912,89	2 167 900	2 210 500	2,0	2 253 000	2 296 000	2 339 000
Maksutuotot	181 433,75	228 000	207 000	- 9,2	207 000	207 000	207 000
Tuet ja avustukset	197 476,28	244 000	536 500	119,9	180 000	180 000	180 000
Muut toimintatuotot							
Toimintakulut	- 2 559 783,81	- 2 800 700	- 2 954 000	5,5	- 2 568 000	- 2 683 000	- 2 726 000
Henkilöstömenot	- 1 628 257,78	- 1 704 400	- 1 665 700	- 2,3	- 1 705 700	- 1 722 700	- 1 740 000
Palvelujen ostot	- 625 368,87	- 830 700	- 979 500	17,9	- 635 300	- 629 700	- 650 000
Aineet, tarv. ja tavarat	- 102 697,07	- 82 800	- 103 800	25,4	- 53 000	- 120 600	- 126 000
Muut toimintamenot	- 203 460,09	- 182 800	- 205 000	12,1	- 174 000	- 210 000	- 210 000
Toimintakate	- 36 960,89	- 160 800,00	-	-	-	-	-
Rahoitustuotot ja -kulut,nto	50,73						
Vuosikate	- 36 910,16	-	-		-	-	-
Poistot ja arvonalentumiset	- 21,19						
Tilikauden tulos	- 36 931,35	-	-		-	-	-
Tilikauden ali-/ylijäämä	- 36 931,35	-	-		-	-	-

4.4 Investointiosa ja rahoitusosa

Taloussuunnitelmavuosille ei esitetä investointeja.

	TP 2016	TA 2017	TA 2018
Investointiosa			
Investointeja ei esitetä taloussuunnitelmavuosille.			
Rahoitusosa			
Toiminnan rahavirta			
Vuosikate	-36 910,16	-160 800	0
Toiminnan ja investointien rahavirta	-36 910,16	-160 800	0
Lainakanta 31.12.	0	0	0

4.5 Jäsenmaksuosuudet vuodelle 2018

Kunta	Maksettavaa kunnallisveroa vastaavat verotettavat tulot V. 2016	Yhteisöveromäärät V. 2016	Yhteensä	%	Jäsenmaksu- osuus/ennakko v. 2018 Euro	Jäsenmaksu- osuus v. 2017 Euro	Muutos 2018/2017
HAMINA	338 545 024	4 772 140	343 317 164	11,703940	257 393	252 243	5 150
KOTKA	898 082 424	8 784 015	906 866 439	30,915758	679 899	668 218	11 681
MIEHIKKÄLÄ	23 654 390	807 646	24 462 036	0,833929	18 340	17 895	445
PYHTÄÄ	88 332 563	721 208	89 053 771	3,035910	66 766	65 116	1 650
VIROLAHTI	42 790 525	1 291 168	44 081 693	1,502778	33 049	32 505	544
IITTI	99 191 951	1 416 089	100 608 040	3,429804	75 428	72 792	2 636
KOUVOLA	1 405 489 036	19 468 710	1 424 957 746	48,577881	1 068 325	1 047 331	20 994
	2 896 085 913	37 260 976	2 933 346 889	100,0	2 199 200	2 156 100	43 100

Lähde: Verohallinto; tieto verovuoden 2016 veroista 25.10.2017